

IITTALAN OPASTEIDEN UUDISTAMISSUUNNITELMA

31.8.2019

Mikael Asikainen

mikael@orbigraphia.com

050 4679606

Sisällys

Johdanto.....	3
littalan opasteiden nykytila	5
Uudet opastekyltit ja opastetyypit.....	6
Opastemuutokset alueittain.....	12
A Taideasema.....	12
B Kotkajärventien ympäristö	14
C Lasitehtaan edusta.....	16
D Könnölänmäentie	17
E littalantien opasteet.....	21
F Lasimäen alue	23
Muita opastusta täydentäviä asioita	29
Kartta	30

Johdanto

Tämän opastesuunnitelman tarkoituksena on koota yhteen toimenpiteet, joiden avulla litalan lasitehtaan ja Lasimäen muodostamaa aluetta voidaan kehittää opasteiden uusimisen kautta. Opasteiden uusimisen avulla voidaan parantaa alueen toimivuutta matkailukohteena kehittämällä alueen hahmotettavuutta, löydettävyyttä sekä helpottamalla alueen sisällä suunnistamista.

Suunnitelma perustuu alueen toimijoiden edustajien yhteiseen kävelykierrokseen alueella torstaina 29.8.2019 sekä osin aiempaan keskusteluun. Suunnitelma edustaa litalan matkailukeskittymän toimijoiden yhteistä näkemystä, jota olen täydentänyt ja tarkentanut yksityiskohdiltaan.

Opastesuunnitelman avulla pyritään toteuttamaan uudistusehdotuksia ja visioita, joita on esitetty Plehat Oy:n laatimissa kahdessa raportissa: litalan Lasimäen uudistava yleissuunnitelma (20.6.2019) sekä litalan alueen brändin kehitys (1.7.2019). Opasteiden uusimissuunnitelman laatiminen, kuten myös Plehat Oy:n suunnitelmat, on tehty osana Linnan Kehitys Oy:n i-laakso 2030 -hanketta.

Opastesuunnitelma keskittyy Naivistit litalassa -näyttelyltä (vanha puukoulu) litalan lasitehtaalte ulottuvalle alueelle, joka muodostaa litala Village -nimellä jatkossa brändättävän matkailukeskittymän. Lisäksi suunnitelma sisältää alueelta litalan rautatieasemalle johtavan kävelyreitit sekä litalan keskustassa olevat autoiluopasteet. Aluerajaus on siis jollakuinkin sama kuin Plehat Oy:n laatimassa yleissuunnitelmassa. Valtateiden ja sisääntuloteiden varressa olevien autoiluopasteiden tai aluerajauksen ulkopuolella olevien litalan kohteiden opasteiden käsittely ei käytettävissä olevien resurssien johdosta sisälly tähän suunnitelmaan. Opastusta laajennettaessa uusien opastekylttien on hyvä olla yhteneviä niiden kylttimallien kanssa, joita tämän suunnitelman pohjalta hankitaan.

Tässä suunnitelmassa keskitytään esittämään toimia, jotka olisivat mahdollisimman helposti ja kevyesti toteutettavissa, jotta niiden toteutuminen voitaisiin parhaiten mahdollistaa. Pääasiana ovat opastekyltit, mutta lisäksi suunnitelmassa on esitetty

muutama opastukseen kytkeytyvä kehitysehdotus, jotka vaativat hieman suurempaa panostusta. Kaikki ehdotukset ovat linjassa Plehat Oy:n yleissuunnitelman kanssa.

Koska resurssit opastesuunnitelman laatimiselle juuri päättyvän i-laakso -hankkeen puitteissa ovat pienet, tämä suunnitelma on yksinkertaistettu. On mahdollista, että joitakin alueella olevia kylttejä ei ole tässä käsitelty. Uusien kylttien mallien tarkka valitseminen ja tilaaminen ovat myös jääneet tämän suunnitelman ulkopuolelle, ja kylttimalleista sopiminen jää litalan toimijoiden myöhemmin sovittavaksi. Opasteiden yhtenevyyden varmistamiseksi kyltit kannattaa tilata samalta toimittajalta yhdessä.

Allekirjoittanut oli mukana kävelyretkellä 29.8.2019 ja on toiminut suunnitelman kokoajana Linnan Kehitys Oy:n tilaamana yksityisenä konsulttina. Kaikki suunnitelman valokuvat on kirjoittajan 29.8.2019 ottamia kuvia.

Hämeenlinnassa 31.8.2019

Mikael Asikainen

littalan opasteiden nykytila

Tällä hetkellä opasteiden muodostama kokonaisuus littalassa on osittain toimiva, mutta epäyhtenäinen, puutteellinen, ja monessa paikassa kylttejä on aivan liikaa. Opastekyltit ovat osin rinnakkaisia ja keskenään ristiriitaisia. Lasimäen alueella kylttien määrä on osin ylitsevuotava, kun eri yritysten mainoksia ja erilaisia kylttejä on siellä täällä. Osin juuri suunnistamisen ja kokonaisuuden hahmottamisen vaikeuden vuoksi liikkeiden kylttejä ja mainoksia on laitettu hyvin runsaasti varmistamaan, että vierailijat löytävät joka paikkaan. Mainosten määrästä johtuen kokonaisuus on kuitenkin vielä sekavampi. Rakennusten seinissä on suurikokoisia mainoskylttejä, jotka toimivat tehokkaasti katsetta ohjaavina, mutta tekevät kokonaisuudesta epäyhtenäisen.

Lasimäellä ja lasitehtaan edessä on kolme kappaletta muutaman vuoden vanhaa opastekarttaa, jotka ovat ajantasaisia, mutta vaikeaselkoisiksi moitittuja. Lisäksi lasitehtaan luona on muutama vanhentunut kartta. Suuntaviittoja ei ole käytännössä missään, lukuun ottamatta autoteiden varsilla olevia opasteita, jotka nekin ovat osaltaan harhaanjohtavia. littalantieltä saavuttaessa on vaikea tietää, milloin on saapunut perille.

Rautatieasemalta lasitehtaalle johtaa kyltit, jotka ovat pääosin toimivia. Kylteissä ei kuitenkaan mainita muuta kuin lasitehdas, ja opastettu kävelyreitti ei näytä visuaalisesti kutsuvalta. Ilman näitä kylttejä vieraalla ei olisi mitään mahdollisuutta löytää lasitehtaalle ilman kunnollista karttaa. Kävelyreitti lasitehtaalta Lasimäen kautta Naivisteille on epäjatkuva sekä visuaalisen ilmeen että kylttien suhteen. Naivistinäyttelylle ei ole viittoja muualta kuin autoteiltä.

Tilanne on osaltaan seurausta littalan kohteiden erilaisista matkailijaprofiileista; lasitehtaalle tulevat ulkomaiset turistit käyttävät usein junaa, kun taas naivistinäyttelyn kävijöistä moni tulee autolla ja tietää paikan hyvin vieraillessaan näyttelyssä joka kesä. Kokonaisuuden kannalta kylttien uusiminen yhtenäisiksi sekä alueen sisäisten kävelyreittien kehitys auttaa tekemään littalan kylästä yhtenäisen kohteen ja auttaa yhden asian perässä saapuvia matkailijoita löytämään myös muut kohteet.

Uudet opastekyltit ja opastetyypit

Uusia opastekylttejä tilatessa täytyy pyrkiä yhtenäisen brändi-ilmeen saavuttamiseen. Iittalan kylä / Iittala Village -logo (kuva 1) laitetaan näkyviin kaikissa karttaopasteissa mielellään punaisena versiona. Lisäksi logo laitetaan näkyviin suuntaopasteisiin alueen ulkopuolelle, eli rautatieasemalta tulevan kävelyreitillä varrella oleviin suuntaopasteisiin sekä Iittalantien varrelle tuleviin kääntymisopasteisiin. Kaikissa uusissa kylteissä ja uusissa teippauksissa on käytettävä samaa fonttia, esimerkiksi brändisuunnitelman ehdottamaa Noir-fonttia. Myös liikkeen mainostyyppisissä kylteissä on hyvä käyttää samaa fonttia ja lisätä mainoksiin alueen logo. Jotta kustannukset voidaan pitää järkevinä, monia nykyisiä kylttejä voidaan hyvin käyttää, osin muokattuina tai täydennettyinä, eikä kaikkia kylttejä ole tarpeen vaihtaa yhtä aikaa.

Ensisijainen logomuoto
huomiota vaativiin
ympäristöihin

Ensisijainen logomuoto
huomiota vaativiin ympäristöihin,
kun punaista ei voida käyttää

Toissijainen logomuoto
läpinäkyväksi vesileimaksi
kuvapinnan päälle,
myös mahdollinen leimasin

Toissijainen logomuoto, joka on
tarkoitettu leimasimeksi

Noir Regular 16 pt

Noir Medium 16 pt

Kuva 1. Uusi logo eri versioina sekä näyte Noir-fontista. Iittalan alueen brändin kehitys, Plehat Oy 2019.

Olemassa oleviin karttaopasteisiin riittää ensivaiheessa uuden logon päälleteippaus, jatkossa uuden kartan teippaus vanhaan telineeseen. Suunnitelman osoittamien uusien karttaopasteiden on tässä tapauksessa hyvä olla saman mallisia kuin olemassa olevat. Kun kartta uusitaan, näytettävää aluetta laajennetaan kattamaan myös rautatieasema ja asemalta alkava taidereitti merkitään karttaan selkeästi. Kartan tyyliä voi muokata

havainnollisemmaksi ja helppolukuisemmaksi. Jatkossa karttaopasteiden teksteissä on suositeltavaa käyttää suomen ja englannin kielen lisäksi myös japania.

Kuva 2. Nykyiset karttaopasteet.

Toinen opastetyyppi on alueen ulkopuolinen suuntaopaste. Nykyiset mustat opasteet rautatieasemalta tehtaalle (kuva 3) ovat toimivia uusilla teippauksilla, mutta tässä tapauksessa myös uusien vastaavien opasteiden on oltava samankaltaisia. Jos alueen ulkopuoliset suuntaopasteet uusitaan kokonaan, malli voi olla samanlainen kuin alueen sisäisissä suuntaviitoissa (kuva 4). Ulkopuolisia suuntaopasteita sijoitetaan kävelyreitit varrelle sekä littalantielle autoilijoita varten. Opasteissa näkyy punainen versio logosta, suuntanuoli sekä teksti "littalan kylä | littala Village" erikseen määritettävän mallin mukaan. Osassa matkan varrella olevissa opasteissa voi olla pelkkä logo ja suuntanuoli. Kävelyreitit varrella laitetaan kylttien yhteyteen tai kääntöpuolelle opasteet rautatieseisakkeelle, esimerkiksi kyltillä, jossa on junasymboli ja suuntanuoli.

Kuva 3. Nykyiset lasitehtaan opasteet rautatieasemalta saavuttaessa.

Kyläalueelle saavuttaessa käytetään lisäksi tervetulokylttiä, josta tulija huomaa helposti olevansa perillä. Kyltin ulkoasu on suunniteltava erikseen, mutta siinä on vähintään oltava logo isokokoisena. Lisäksi kyltissä voi olla tervetulotoivotuksia eri kielillä, ja kääntöpuolella toivotus hyvästä kotimatkastasta.

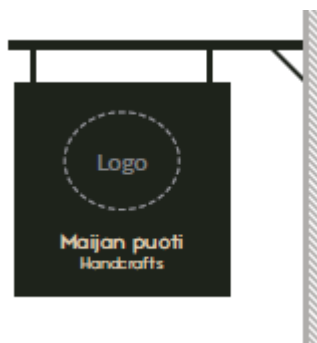
Kuva 4. Esimerkki uudesta alueen sisäisestä suuntaviittamallista. Iittalan alueen brändin kehitys, Plehat Oy 2019

Alueen sisälle tuleviin suuntaviittoihin ei ole tarvetta laittaa logoa. Uudet tilattavat suuntaviitat voivat olla brändisuunnitelman mukaiset mustat viitat (kuva 4) tai muunlaiset, kunhan ne ovat kaikkien toimijoiden hyväksymiä. Jollei viitan osoittama kohde ole aivan vieressä, viittaan laitetaan myös etäisyys. Suuntaviitoissa on hyvä olla kohteen selostus myös englannin kielellä kuvan 3 tapaan.

Liikkeiden sisäänkäyntejä merkitsemään pyritään hankkimaan samankaltaiset kyltit. Kylttien muoto ja ripustustapa on liikkeiden yhdessä päätettävä asia. Vaihtoehtoja ovat esimerkiksi tällä hetkellä Naskali Leather -liikkeen edessä oleva musta seinään kiinnitettävä kyltti (kuva 5) tai brändisuunnitelman mukainen riippuva kyltti (kuva 6). Sisäänkäyntien kylttejä ei ole listattu kylttisuunnitelmassa erikseen.

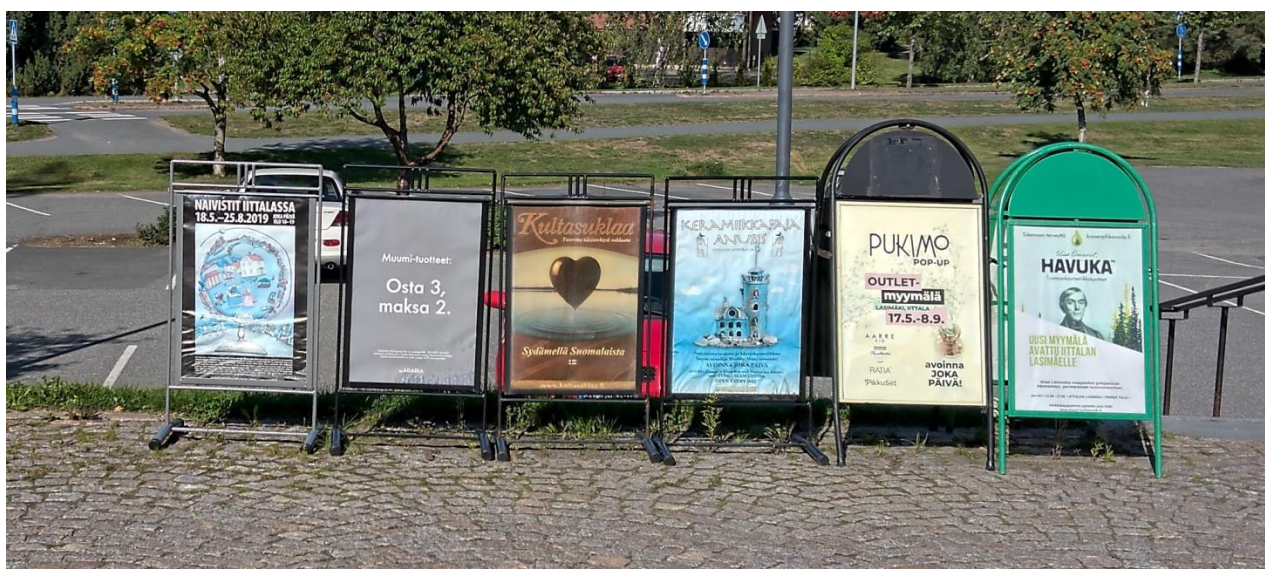

Kuva 5. Naskali Leather -liikkeen kyltti ja sisäänkäynti.

Kuva 6. Brändisuunnitelman ehdotus riippuvasta kyltistä. Iittalan alueen brändin kehitys, Plehat Oy 2019

Tällä hetkellä Lasimäen alueella on huomattavan paljon yritysten erillisiä ulkomainostelineitä, joissa on liikkeiden omia mainoksia (kuva 7). Kaikkien liikkeiden tulee siirtyä käyttämään samanlaisia mainostelineitä, esimerkiksi kuvan 7 keskimmäisten telineiden tapaisia mustia telineitä. Uusien suuntaviittojen ja sisäänkäyntikylttien avulla pyritään siihen, että erillisiä ständejä ei olisi tarpeen käyttää nykyisellä määrin pysyvänä ratkaisuna ja että niiden määrää voitaisiin selkeästi vähentää. Uusien kiinteiden kylttien ja suuntaviittojen asentamisen jälkeenkin voidaan kuitenkin huomata puutteita eri paikkojen löytymisessä, jolloin liikuteltavat ständit ovat käteviä täydentämään viitoitusta.

Kuva 7. Ulkomainoskylttejä parkkipaikan reunalla.

Jatkossa myös ulkomainoskylttien sisältöjen olisi hyvä olla visuaalisesti yhtenevämpiä. Brändisuunnitelman mukaisesti liikkeet voivat teettää ulkomainoksia, joissa on osin samat fontit, värit, ja littala Village -logo alakulmassa, sekä tilaa yrityksen omalle logolle ja kuvitukselle (kuva 8).

Kuva 8. Brändisuunnitelman ehdotus yritysten mainosten yhtenevästä ulkoasusta. littalan alueen brändin kehitys, Plehat Oy 2019

Opastemuutokset alueittain

Seuraavassa kappaleessa käsitellään nykyisen opasteiston muuttamista alue ja kyltti kerrallaan. Teksti kytkeytyy lopusta löytyvään suunnitelman liitekarttaan. Luettelossa on listattu poistettavat, säilytettävät sekä uudet kyltit. Kirjaimet viittaavat kartalle rajattuihin alueisiin, numerot yksittäisiin kyltteihin.

A Taideasema

Maanomistus: Valtio / Väylävirasto

Säilytetään muutoksin:

1 ja 2: Liikenneviraston (nykyinen Väylä) asentamat siniset karttataulut, joissa Väyläviraston ilmeen mukaiset kartat. Ei tarpeen poistaa. Sisältö toimiva, mutta vaatii päivitystä (esim. kirjasto, terveysasema). Kävelyreitti Lasimäelle merkitty, mutta taidereitin valmistuessa hyvä merkitä selkeämmin myös karttoihin. Muutoksista yhteys Väylävirastoon.

3 ja 4: Väyläviraston siniset suuntataulut tunnelissa. Auttavat matkailijaa, ei tarpeen poistaa, mutta teksti olisi hyvä vaihtaa "Iittalan kylä | Iittala Village". Yhteys Väylävirastoon.

5: Taideaseman corten-teräksinen opastetaulu. Taulussa on tällä hetkellä selostus taideasemasta sekä yksinkertainen kartta. Julisteet poistetaan taulusta ja mahdollisesti uudelleensijoitetaan ilman karttaa uuteen tauluun lähemmäs seisakerakennusta, ilman karttaa. Telineeseen asennetaan uusi brändin mukainen kartta, samanlainen kuin tulee kylässä oleviin karttatauluihin.

Uudet opasteet

6 ja 7: Etelästä pohjoiseen menevien junien laiturille tarvitaan kyltit, jotka opastavat matkailijaa heti junasta poistuessa. Kyltit asennetaan junasta poistuvan ihmisen näkökenttään, molemmille puolille alikulkutunnelia. Kylteissä logo, littalan kylä / village – teksti sekä nuoli alas tunneliin.

8: Corten-teräksisen kyltin viereen asennetaan alueen ulkopuolinen suuntaopaste (nuoli, logo ja teksti) paikkaan, josta se näkyy hyvin myös niille, jotka ovat juuri tulleet tunnelista ulos. Kaksipuolinen kyltti osoittaa kohti Kotkajärventietä ja täydentää karttaa kertoen junamatkustajalle selkeästi mihin suuntaan on lähdettävä.

Muut opastusta täydentävät toimenpiteet

M1: 2-laiturin pohjoispäästä alikulkutunneliin johtava reitti on pelkkä nurmikkoon kulunut polku, ja kaipaasi sora- tai asfalttipäällystystä ollakseen toimivan ja kutsuvan kävelyreitti.

B Kotkajärventien ympäristö

Poistetaan

9: Nykyinen tehtaalle opastava kyltti on oudossa paikassa. Kyltti korvataan uudella kyltillä paikassa 14, tai siirretään paikkaan 14 ja uudelleenteipataan. (Maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki)

10: Vanhentunut karttaopaste poistetaan. (Maanomistaja Fiskars)

11: Lyhtypylväässä oleva valkoinen kyltti poistetaan.

Säilytetään muutoksin

12: Tehdasalueen ajo-opaskartta voidaan säilyttää, jos on edelleen relevantti lasitehtaalle, i-Valolle ja Toypapille. Ei harhaanjohda matkailijoita, sillä esittää vain tehdasaluetta. (Maanomistaja Fiskars)

13: Automatkailijoita ja bussikuskeja hämäävä Lasitehdas-kyltti muutetaan esim. Lasitehdas tavaraliikenne. Vaihtoehtoisesti koko opasteeseen kirjoitetaan vaan esim. "Teollisuusalue". (Yhteys ja maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki)

14: Nykyinen opastekyltti lasitehtaalle: niin kauan kuin taidereitin oikaisua ei ole toteutettu, korvataan/teipataan uudella opastekyltillä, ja lisätään kyltti junaseisakkeelle. Kun oikaisu on toteutettu, kyltti poistetaan. (Maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki)

Uudet opasteet

15: Uusi opaste tai siirto paikasta 9. Suuntaopaste, jossa nuoli, logo ja teksti. Lisäksi kyltti, jossa rautatieasemasymboli ja nuoli asemalle. Niin kauan kuin taidereitin linjausta metsän läpi Tehtaantielle ei ole rakennettu, kyltti osoittaa Kotkajärventietä pitkin luoteeseen. Kun oikaisu on toteutettu, kyltti osoittaa Kotkajärventien yli. (Maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki)

16: Riippumatta siitä, onko oikaisua toteutettu, tähän kohtaan lisätään suuntaopaste kohti kylää (nuoli, logo ja teksti) sekä nuoli takaisin seisakkeelle (oikaisun suuntaan, jos toteutettu, muutoin Tehtaantietä koilliseen). (Maanomistaja tarkasta paikasta riippuen joko Fiskars tai Hämeenlinnan kaupunki)

Muut opastusta täydentävät toimenpiteet

M2: Yleissuunnitelman mukainen kävelyreitin rakennus metsä- ja niittyalueen läpi on suositeltavaa viihtyisän ja sujuvan kävelyreitin saavuttamiseksi. Kylttien asettelu alueella riippuu taidereitin oikaisun toteutusaikataulusta. Tuleva uusi reitti kulkee kokonaan Fiskarsin tontilla.

M3: Kun taidereitin oikaisu toteutetaan, tälle kohtaa on rakennettava suojatie Kotkajärventien yli. (Hämeenlinnan kaupunki)

M4: Jos taidereitin oikaisua ei syystä tai toisesta päätetä toteuttaa, on kuitenkin suositeltavaa rakentaa suojatie Kotkajärventien yli Tehtaantien risteykseen myös risteyksen itäpuolelle itäpuolelle sujuvan, loogisen ja turvallisen kävelyreitin turvaamiseksi. Jos taidereitin oikaisu toteutetaan, tämä suojatie ei ole välttämätön. (Hämeenlinnan kaupunki)

C Lasitehtaan edusta

Poistetaan

17: Parkkipaikalla oleva littala-kyltti poistetaan ja halutessaan siirretään loogisempaan ja näkyvämpään paikkaan lasitehtaan seinustalle paikkaan 22. (Maanomistaja Fiskars)

18: Vanhentunut karttaopaste poistetaan. (Maanomistaja Fiskars)

19: Rakennuksen kulmalla oleva ”lasitehdas, lasinpuhallus” -kyltti poistetaan. (Maanomistaja Fiskars)

Säilytetään muutoksin

20: Nykyinen Lasitehtaan opaste uudelleenteipataan brändin mukaiseksi suuntaopasteeksi kohti kylää, tai vaihdetaan kokonaan uuteen opasteeseen. (Maanomistaja Fiskars tai Hämeenlinnan kaupunki, sijaitsee rajalla)

21: Nykyinen uudehko karttaopaste. Toimii, vaikka paikka ei ole täydellinen taidereitin suunniteltua linjausta ajatellen. Aluksi riittää uuden logon teippaus päälle, myöhemmin uusi karttakuva. (Maanomistaja Fiskars)

Uudet opasteet

22: Tehtaantien päähän näkyvään paikkaan kyltti, jossa voidaan käyttää Fiskarsin littala-brändin logoa. Tähän voidaan siirtää esimerkiksi kyltti 17 tai tehdä kokonaan uusi kyltti, jossa pelkkä i-tunnus. Logon näkyessä Tehtaantielle kävelijä voi luottaa menevänsä oikeaan suuntaan.

Lisäksi tehtaan tunnuksilla voi lisätä kylttejä seinustalle osoittamaan tehtaan sisäänkäyntiä, joka on hieman piilossa saapumissuunnasta. Kyltit on toteutettava littala Village -brändin mukaisina. (Maanomistaja Fiskars)

23: Alueen sisäinen suuntaviittapylväs. Kyltit (tarkennettava):

Rautatieasema 500 m

Lasitehdas 20 m

Designmuseo 200 m

littala Outlet 200 m

Naivistit litalassa 350 m

Lisäksi Lasimäen suuntaan kylttejä, mietittävä on, millä nimellä Lasimäen suuntaan viitataan (Lasimäki? Arts and Crafts Milieu?). Tässä kohtaa ei liene järkevää viitata jokaiseen liikkeeseen erikseen. (Maanomistaja Fiskars)

D Könnölänmäentie

Poistetaan:

24: Nykyinen valkoinen opastekyltti Lasitehtaalle poistetaan.

Säilytetään muutoksin:

25: Kultasuklaan suurikokoinen mainoskyltti. Nykymuodossaan hieman ympäristöstään irrallinen, sillä ei suoraan osoita mihinkään. Poistaminen ei ole välttämätöntä, mutta mainos ei auta tekemään kylttiympäristöstä yhtenäistä. Telineettä voidaan käyttää myös karttaopasteen (26) telineenä, tosin muoto on muista kartoista eriävä.

Uudet opasteet

26: Uusi karttaopaste palvelemaan parkkipaikalta tulijoita ja litalantien suunnasta kävelijöitä. Lisäksi viereen tulee tervetulokyltti alueelle.

Kylttien suunta parkkipaikalle päin, voidaan hyödyntää myös olemassa olevaa Kultasuklaan mainostelinettä (25). (Maanomistaja kiinteistöyhtiö)

27: Suuntaviitta. Kyltit (tarkennettava):

Lasitehdas 150 m

Rautatieasema 650 m

Hyvän Olon Aitta, Hunaja-aitta 100 m

Kultasuklaa 120 m

info 100 m

Designmuseo 100 m

Iittala Outlet 100 m

Naivistit Iittalassa 220 m

Naskali Leather 50 m

Pässinpää 50 m

(Lisäksi yhteiskyltti: Lasimäki / Arts & Crafts Milieu?)

Maanomistaja: Riippuu tarkasta sijainnista, Fiskars / Kiinteistöyhtiö (rajalla)

28: Suuntaviitta. Sijoitus portaiden yläpäähän niin, että näkyy hyvin sekä portaita nousijoille että parkkipaikalta rakennuksen päätyä pitkin tulijoille. (Maanomistaja kiinteistöyhtiö)

Kyltit (tarkennettava):

Lasitehdas 200 m

Rautatieasema 700 m

Info 60 m (museo)

Designmuseo 60 m

Iittala Outlet 50 m

Ravintola Taika 50 m

Kultasuklaa 100 m

Pukimo POP UP 10 m

Keramiikkapaja Anubis 100m

Lasimäen Linnanrouva 100 m

Kuusenpihka Avux – Havuka 100 m

Naivistit Iittalassa 180 m

Naskali Leather 30 m

Pässinpää 30 m

Hyvän Olon Aitta, Hunaja-aitta 150 m

Muut toimenpiteet

M5: Kävelyreitien selkeyden ja kävelijöiden loogisen ohjaamisen vuoksi Könnölänmäentien varresta muuntajakopin vierestä on raivattava puustoa, jotta tehtaalta tullessa saadaan näköyhteys Lasimäelle johtaville portaille. Lisäksi olisi hyvä rakentaa kävelytie nykyisen metsikön läpi suoraan kohti kivettyä aukiota ja portaita. (Maanomistaja Fiskars)

M6: Könnölänmäentien liikennejärjestelyt vaativat kehittämistä kävely-ympäristön parantamiseksi. Vähimmäisvaatimus on suojatien merkitseminen Könnölänmäentien yli taidereitin linjalle, M5:ssä mainitun rakennettavan kävelyreitien ja kivetyn aukion kohdalle.

Jatkossa koko Könnölänmäentien ja Lasitehtaantien risteysalue on uudistettava yleissuunnitelman mukaisesti niin, että autojen reitit selkeytyvät, nopeudet hidastuvat ja jalankulkijoiden reitit ovat ensisijaisia. Nykyinen risteysalue on sekä jalankulkijalle että autoilijoille vaikean muotoinen.

Parkkipaikan ja lasitehtaan välisen saavutettavuuden parantamiseksi on syytä myöhemmin yleissuunnitelman mukaisesti myös pienentää ravintola- ja outletrakennuksen eteen kulkevan huoltotien estevaikutusta esimerkiksi siirtämällä huoltoliikenne kulkemaan parkkipaikan kautta ja rakentamalla huoltotien alue puistomaiseksi.

Katujärjestelyistä vastaa Hämeenlinnan kaupunki, mutta Könnölänmäentien maapohja kuuluu enimmäkseen Fiskarsin tonttiin.

M7: Reitti ravintolarakennuksen päädyn ympäri voisi olla selkeämpi kulkureitti Lasimäelle parkkipaikalta, kun nyt se on takapihamainen. Jonkinlainen porttiaihe tai vastaava täydentäisi opastusta. (Kiinteistöyhtiö)

E Iittalantien opasteet

29: Nykyinen tienvarressa oleva valkoinen kyltti. Alin kyltti ohjaa harhaanjohtavasti hyvinvointikeskuksen pihalle ja on poistettava. Myös ylemmät kaksi kylttiä olisi parempi poistaa ja korvata uusilla kylteillä toisaalla (32) (Maanomistus Hämeenlinnan kaupunki)

Säilytetään muutoksin

30: Virallinen suuntaviitta liikenneympyrässä. Selvitettävä mahdollisuutta vaihtaa autoilijoita hämäävä "Lasitehdas" -opaste esimerkiksi "Lasitehdas tavaraliikenne". (Hämeenlinnan kaupunki)

31: Nykyinen ruskea opastekyltti. Hyvä, mutta liian lähellä Könnölänmäentien risteystä. Siirrettävä lähemmäs liikenneympyrää. (Hämeenlinnan kaupunki / ELY)

Uudet opasteet

32: Brändinmukainen kääntymisopaste ennen Könnölänmäentien risteystä. Logo, nuoli vasemmalle (ja kirjain P). Jos halutaan, opasteen alle voidaan laittaa toinen opaste, jossa lukee Naivistit 150 m ja nuoli eteenpäin. (maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki)

33: Kääntymisopaste autoilijoille: littala Village -logo, kirjain P ja nuoli oikealle.

Jos halutaan selkeyttää bussien reittiä, voi alle lisätä vielä lisäkyltin bussin kuva + P + nuoli oikealle. (Maanomistaja Hämeenlinnan kaupunki / Fiskars, rajalla)

34: littalantien ja Könnölänmäentien kulmaan olisi hyvä pystyttää näkyvä tervetulokyltti, josta autoilija tietää tulleensa perille liittalaan. Esim. suurikokoinen littala Village -logo.

Tälle paikalle voidaan harkita myös karttaopastetta palvelemaan liikenneympyrän suunnasta tulevia kävelijöitä.

Muut toimenpiteet

M7: Jatkossa parkkipaikkaa olisi hyvä selkeyttää ja ehostaa esim. istutuksin.

Yleissuunnitelman mukainen kulmittainen kävelyreitti littalantien ja Könnölänmäentien risteyksestä suoraviivaisesti ravintolarakennuksen kulmalle olisi hyvä toteuttaa parkkipaikan uudistamisen yhteydessä, jotta myös liikenneympyrän suunnasta tuleville kävelijöille muodostuisi kutsuva ja luonteva kulkureitti Lasimäelle. (Maanomistus osittain Fiskars, osittain Hämeenlinnan kaupunki sekä osittain kolmas maanomistaja, josta ei ole varmuutta)

F Lasimäen alue

Poistetaan

35: Ravintolarakennuksen seinässä on sekalainen valikoima mainoskylttejä, jotka olisi hyvä poistaa visuaalisen ilmeen selkeyden nimissä. (Kiinteistöyhtiö)

36: Huonokuntoinen opastetaulu, jossa Vihreän talon toimijoiden mainokset.

Vihreä talo kokonaisuutena ei välttämättä matkailijalle avaudu, joten nimen käytöstä opasteissa voisi luopua kokonaan ja sen sijaan opastaa suoraan kolmeen talossa toimivaan liikkeeseen. Tällaisenaan kyltti ei edistä yhtenäistä opasteympäristöä.

Kyltti poistetaan ja korvataan suuntaviitalla (42)

Säilytetään muutoksin

37: Uudehko karttaopaste Outletin ja ravintolan sisäänkäynnin lähellä. Paikka on edelleenkin hyvä karttaopasteelle, voidaan käyttää uusin teippauksin. (Maanomistaja kiinteistöyhtiö / Fiskars, rajalla)

38: Toinen uudehko karttaopaste. Paikka on toimiva, sillä näkyy kohtuullisesti myös Outletin ja ravintolan tuulikaapista. Säilytetään, teippaukset uudistetaan. (Kiinteistöyhtiö)

39: Designmuseon opastetaulu, jossa teksti "tehtaan museo" sekä tietoa museosta. Ei välttämätöntä poistaa, mutta ei tue yhdenmukaista opasteympäristöä. Kun museo hankkii yhteisen linjan mukaisen sisäänkäyntiopasteen, tämä kyltti voitaisiin poistaa.

Uudet opasteet

40: Outlet- ja ravintolarakennuksen sisäänkäynnin kohdalle tulevat littala Outletin ja Ravintola Taikan sisäänkäyntiopasteet.

Lisäksi sisäänkäynnin yhteydessä on brändinmukainen tervetulokyltti.

Valkoiseen puuseinään on mahdollista laittaa suuntaviittoja osoittamaan sisäänkäynnin läpi, esim.

Info 50 m (museo)

Designmuseo 50 m

Kultasuklaa 100 m

Pukimo POP UP 40 m

Muiden kohteiden kanssa opastus sisäänkäynnin läpi ei ole yhtä itsestään selvä, joten jos paikalle halutaan muita viittoja, suuntaopaste on pystytettävä erilleen seinästä.

(Kiinteistöyhtiö)

41: Uusi keskeinen suuntaviitta. (Kiinteistöyhtiö)

Kyltit (tarkennettava):

Lasitehdas 230 m

Rautatieasema 700 m

Hyvän Olon Aitta, Hunaja-aitta 200 m

Info 10 m (museo)

Designmuseo 10 m

Iittala Outlet 20 m

Ravintola Taika 20 m

Kultasuklaa 60 m

Pukimo POP UP 30 m

Lasimäen Linnanrouva 40 m

Keramiikkapaja Anubis 50m

Kuusenpihka Avux – Havuka 50 m

Naivistit litalassa 130 m

Kylätalo 90 m

Naskali Leather 80 m

Pässinpää 80 m

42: Uusi suuntaviitta. (Kiinteistöyhtiö)

Kyltit ainakin:

Lasimäen Linnanrouva 20 m

Keramiikkapaja Anubis 30m

Kuusenpihka Avux – Havuka 30 m

Naivistit litalassa 110 m

Kylätalo 70 m

Muiden kylttien lisäämistä voi miettiä, mutta ei välttämättä tarpeen.

43: Uusi suuntaviitta. (Kiinteistöyhtiö)

Kyltit esimerkiksi:

Lasitehdas 300 m

Rautatieasema 800 m

Info 70 m (museo)

Designmuseo 70 m

littala Outlet 90 m

Ravintola Taika 90 m

Kultasuklaa 70 m

Lasimäen Linnanrouva 40 m

Keramiikkapaja Anubis 40m

Kuusenpihka Avux – Havuka 40 m

Naivistit litalassa 60 m

44: Tervetulo-opaste esim. autotallin seinän lähelle kertomaan, että tästä välistä kannattaa mennä. (Maanomistus Hämeenlinnan kaupunki)

45: Vanhan puukoulun seinää vasten tai vastaavaan kohtaan uusi karttaopaste. Suunnattu matkailijoille, jotka tulevat ensisijaisesti Naivistinäyttelyyn. (Maanomistus Hämeenlinnan kaupunki)

46: Hollaajantieltä nousevan reitin alkuun tervetulo-opaste, tai harkinnan mukaan suuntaviittoja. (Maanomistus kiinteistöyhtiö)

Muita toimenpiteitä

M9: Lasimäen pihapiirin ja Naivistien puukoulun välillä ei ole näköyhteyttä, sillä pieni pensasaidan pätkä on juuri näkymän edessä. Pensasaita olisi hyvä poistaa tai edes lyhentää, jotta kävely-yhteys olisi mahdollista huomata.

M10: Näkymien avaamisen ja tervetulokyltin lisäksi Kylätalon ja autotallin välistä kohtaa tulisi selkeyttää jonkinlaisella porttiaiheella, jotta reitistä tulisi kutsuvampi ja houkuttelevampi. (Maanomistus Hämeenlinnan kaupunki)

M11: Hollaajantien ylittävältä suojatieltä Naivisteille ja koululle tullessa kävelyreitti katkeaa hämmentävästi kohollaan olevaan nurmialueeseen, joka on suoraan luonnollisen kävelyreitin tiellä. Nurmialue tulisi suojatien kohdalta tasoittaa hiekkapinnaksi kulkureittien järkevöittämiseksi. (Maanomistus Hämeenlinnan kaupunki)

M12: Ravintola Taikan lastauslaiturin maisemoiminen esim. pensailla tekisi sisäänkäynnistä selkeämmän ja houkuttelevamman näköisen, kun julkisivussa ei olisi takapihamainen vaikutelma. (Maanomistus kiinteistöyhtiö)

Muita opastusta täydentäviä asioita

Opastekyltit ovat vain yksi osa helposti suunnistettavaa ympäristöä. Sanallisten opasteiden lisäksi lähes yhtä tärkeitä ovat erilaiset sanattomat vihjeet ympäristössä, joista voi tulkita kulkevasa oikeaan suuntaan. Tällaisia voivat olla esimerkiksi rakennusten pintamateriaalit ja värit, kadunkalusteet kuten valaisimet ja penkit, kulkureittien päällystemateriaalit ja ylipäättään se, kuinka hyvin kunnossapidetyltä ympäristö näyttää.

Kun kävelyreittiä Lasimäeltä rautatieaseikalle, eli taidereittiä halutaan kehittää helposti tunnistettavaksi ja käveltäväksi, tunnistettavuuden on perustuttava oikeastaan enemmän johonkin muuhun kuin opastekyltteihin. Taidereitin merkitseminen esim. värillä tai kuviolla joka toistuu maassa ja kadunkalusteissa, yhtenevillä kivilohkareilla, puupylväillä tekee reitistä helposti hahmotettavan. Taidereitin rakentaminen onkin kävely-ympäristön kehittämiseksi erittäin kannatettavaa. Lisäksi monet muut Plehat Oy:n yleissuunnitelmassa ehdotetut ympäristön kehittämisen toimenpiteet on myös opastuksen kannalta suositeltavia.

Monissa alueen liikkeissä on suuria mainoskylttejä rakennuksen seinissä. Yrittäjien halu houkutella asiakkaita ja huoli heidän perille löytämisestä on ymmärrettävää ja perusteltua. Ympäristön kokonaisilmeen kannalta erinäköisten mainosten määrää ympäristössä olisi kuitenkin hyvä vähentää, ja opastekylttien lisäämisen jälkeen tähän olisi hyvä yhdessä harkiten ryhtyä. Yritysten ulkomainostelineiden paikat ja määrät olisi myös jatkossa hyvä sopia yhdessä.

Kartta

